

НА З'їзді АНГЛІЙСЬКИХ ТРЕЙД-ЮНІЙ В БЕЛФАСТІ.

Стаття генерального секретаря трейд-юнійного руху меншості та провідника англійських майнерів тов. Артура Горнера.

61. річний конгрес англійських трейд-юніїв, що він відбувся в Белфасті, ще виразніше, ніж досі, виявив капіталістичний характер "робітничої" бюрократії.

Конгрес зібрався в такий час, коли наступ капіталу надзвичайно загострюється, коли робітники-текстильники зазнали великого зменшення зарплати, коли залізничники відірвали 2 1/2 відсотків зарплати. Така заява означає тільки те, коли підприємці хочуть зменшити зарплату на 50 відсотків, їм досить видати великого зменшення на 100 відсотків, а робітничі лідери вже легко поступаються 50 відсотками та ще називають це перемогою робітничої класи.

Пропозицію організувати трейд-юнійний рух на виробничих засадах відкинули невеликою більшістю. У справі "монізму" (мир у промисловості) та зустрічі "робітничих" лідерів із представниками "Федерації британської промисловості", виголосив під час відкриття бойову промову тов. Томпкінс, мавши доповнити її під час дебатів, але його позбавили цього права, всупереч регуляційній. З іскровою промовою виступив тов. Колик, а відповів йому демагогічною й дешевою промовою Бевін, що виявив цілковите банкруцтво старих лідерів перед новими проблемами. Пропозицію осудити переговори між Мондоном та Тернером відкинули, але за неї голосувало чимало делегатів.

Заступник голови Джордж Гікс раз-у-раз ставав до помічного невідомого голови Бен-Тлетови, коли той намагався придушити голос революційних делегатів, а Кук намагався використати кожну можливість, щоб здобути ласку та голоси, атакуючи тих, із ким він менше як рік тому назад співробітничав.

В авангарді представників робітничої класи, що боролися її справу на конгресі, були товариші від різних юніїв — Лемер, Равленс, Колик, Ворд, Гікен, Томкінс та кілька інших, що відважно кинулись у бій із переважною силою ворогів.

Справу про ганебний арбітраж після зловкут текстляників порушив Колик. Коли він почав викрикувати героїв арбітражу Крима та Волдена, президенти відразу позбавили його слова, але члени цієї справи знов вирішили, аж поки керівники змушені були згадати своє обітництво мовчати, яку вони дали судді (реакційній голові еднального суду) Свіфтові та зробити заяву на конгресі. Вони сказали делега-

ції, що робітництво "згодилось на зменшення зарплати, щоб уникнути ще більшого зменшення"... Таке саме казав Томас, коли в залізничників відірвали 2 1/2 відсотків зарплати. Така заява означає тільки те, коли підприємці хочуть зменшити зарплату на 50 відсотків, їм досить видати великого зменшення на 100 відсотків, а робітничі лідери вже легко поступаються 50 відсотками та ще називають це перемогою робітничої класи.

Пропозицію організувати трейд-юнійний рух на виробничих засадах відкинули невеликою більшістю. У справі "монізму" (мир у промисловості) та зустрічі "робітничих" лідерів із представниками "Федерації британської промисловості", виголосив під час відкриття бойову промову тов. Томпкінс, мавши доповнити її під час дебатів, але його позбавили цього права, всупереч регуляційній. З іскровою промовою виступив тов. Колик, а відповів йому демагогічною й дешевою промовою Бевін, що виявив цілковите банкруцтво старих лідерів перед новими проблемами. Пропозицію осудити переговори між Мондоном та Тернером відкинули, але за неї голосувало чимало делегатів.

Заступник голови Джордж Гікс раз-у-раз ставав до помічного невідомого голови Бен-Тлетови, коли той намагався придушити голос революційних делегатів, а Кук намагався використати кожну можливість, щоб здобути ласку та голоси, атакуючи тих, із ким він менше як рік тому назад співробітничав.

В авангарді представників робітничої класи, що боролися її справу на конгресі, були товариші від різних юніїв — Лемер, Равленс, Колик, Ворд, Гікен, Томкінс та кілька інших, що відважно кинулись у бій із переважною силою ворогів.

НОВИЙ ВИБУХ ТЕРОРУ ТОРОНТОНСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

Комітет боротьби за свободу слова, який недавно сформувався в Торонто з різних організацій, скликав на суботу, 12 жовтня масове віче у Квінс парку в Торонто.

Поліціянти генерала Дрепера вчорно приготовилися до розбиття віча й зібрали до Квінс парку сотки озброєної пішої й кінної поліції та детективів в цивільним убранні.

Сам Дрепер із цілим своїм штабом був "на полі бою" вчасно, чекаючи на появу комуністів. Всі вулиці, що ведуть до парку було заблоковано так, що приходилося пробиватися до парку околичними дорогами.

Коли прийшли промовці й сотки народу, поліція стала в боєву позицію. Щоб пройти до бендстенду, де мав відбутися мітинг, треба було прорватися через кілька кордонів поліції, що, розуміється, було неможливим.

Поліція знову в першу чергу вцепилася до т. Дж. Мек-Доналда, два поліцаї-великани вхопили його за руки й не випускали через цілий час. Мек-Доналд кількама нападами пробував говорити, але кожний раз поліція спинала. Пробували говорити й неспартійні представники комітету, але їм також не дозволено.

На місці події було багато народу, представників преси з фотографічними апаратами, як на воєнному фронті. В репортажі газети "Мейл енд Емпайр" один з поліцаїв вирвався з рук записника. Коли-ж репортер ухитрився вирвати свого записника назад у поліцаїв, то поліцаї вдарив його кулаком в обличчя.

Торонтоńska газета "Star" з 12 жовтня містить на першій сторінці три фотографії, на якій показано, як цілий відділ поліцаїв "захопив в полон" і веде т. Дж. Мек-Доналда.

Того дня поліція арештувала сім осіб, як каже "Star", а телеграма до вінніпегської "Free Press" каже, що арештувала 8 осіб. П'ятьох оскаржено за порушення спокою й винищено за кавією по \$200 за кожного, а трох оскаржено за опір поліції й зажадано по \$1,000 кавію за кожного.

Голова Торонто Дистрикт Лейбор Кавіси, Мек-Местер, вже відіграв роллю Юді, поспівивши з заявою, що він немає нічого спільного з комуністами й є проти них.

Більше про це подамо другим разом.

Вив, що й — "комуністичний агент, який пише за лаштунками промови для делегатів".

На цьому конгресі ввесь час стверджувалися постанови конференції руху меншості, які правдиво змальовували теперішній стан капіталізму та ролі реформізму в Англії. Ці постанови показали єдиний правдивий шлях революційного побиття, що хоче повалити всі сили капіталу й здобути перемогу.

Артир Горнер.

ОРГАНІЗАТОР ЛІГИ КОМУНІСТИЧНОЇ МОЛОДІ В ДОРОЗІ.

Один з багатьох кроків для організації й зміцнення Ліги Комуністичної Молоді, прийнятий Всеукраїнським Виконавчим Комітетом, це вислання на організаційну обідку Дж. Л. Фарбея. Хоч на останній конвенції рішено, щоб дистрикти вислали організаторів, Всеукраїнський Комітет уважав за відповідне вислати організатора, щоб відвідав новосформовані дистриктові комітети, дав їм інструкції їхньої діяльності та підтримав з ними виконання їхніх негайних завдань. Тов. Фарбей відвідав також багато відділів і висвітлює рішення ліготи всесекрєної конвенції. В Альберті організатор пробував поперх мисією, спеціально в майнерській околиці, для організування відділів, де ліга мала свого часу сотки членів. Відділи в тому дистрикті будуть також приготувані до дистриктові конвенції, яка відбудеться в часі, коли тов. Фарбей вертатиме назад.

Відношення між лігою й партією також буде обговорене організатором з лігою й партійними дистриктовими комітетами та групами. Багато партійних товаришів далі уважають лігу лише, як освітню організацію й коли група ліги започаткує якусь спражню роботу, партійні члени дивляться на не недовольно.

Ці товариші не розуміють ваги молоді в теперішньому періоді раціоналізації й війни й необхідності допомогти лізі стати провідником визискуваної молоді.

Дбаючи головню про організаційну роботу, тов. Фарбей матиме за обовязок збирати передплата на "Young Worker". Газета через кілька мі-

сяців не виходить через те, що не можна знайти в Торонто друкарні, яка друкувала б "Young Worker". Так само фінансові труднощі були перешкодою нерегулярного видавання газети. Регулярну появу газети може також загарантувати збирання передплати товаришами, продавання газети коловоріт фабрики та дописування про положення на місцях — у фабриках й майнах, де вони працюють. Тов. Фарбей візьме ці проблеми з групами.

Партія може й повинна допомогти успіхові цієї обідки. Там, де нема груп ліги, партійні товариші повинні дати організаторові допомогу, щоб такі групи створити. Партійні групи та симпатизуючі організації повинні дати фінансову допомогу й допомогти т. Фарбейові предмети членів до Ліги Комуністичної Молоді, яка є однією організацією, що бореться проти приготуванні війни імпалістичною класою проти Радянського Союзу, бореться за інтереси визискуваної молоді робітничої класи й за робітничо-фермерський уряд в Канаді.

План обідки:
Содборн — від 11, до 14 жовтня.
Тіммінгс округ — від 15 жовтня до 2 листопада.
Содборський округ — від 3, до 18 листопада.
Порт-артурський округ — від 10 листопада до 2 грудня.
Вінніпег — від 3, до 10 грудня.
Ріджайна — від 11, до 15 грудня.
Мус Джо — від 16, до 20 грудня.
Донблеїн — від 21, до 23 грудня.
МекРорі — від 24, до 26 грудня.
Саскатун — від 27, до 29 грудня.
Едмонтон і албертський округ — від 30 грудня до 31 січня.
Венкуверський округ — від 1, до 20 лютого.

Секретаріат Ліги Комуністичної Молоді.

ПЛАСТ ПЕРЕД СУДОМ.

Перед міським судом в Тернополі відбулася дня 14 вересня карна розправа проти Володимира Яцишина і 26 молодих хлопців у віці від 15 до 21 літ за приналежність до тайної організації. Між обвинуваченими є кілька середношколяників, один студент університету, а решта сільські хлопці. Акт обвинувачення закладає їм, що вони заснували в Гайд-Беліх тайну організацію пласту і вели свою пластову працю без відома влади. Організацію викрила поліція в часі, коли вони робили впривіля бляюкадо читання в Гайд-Беліх. Справі цій надала поліція великого розмаху. Відбулися численні ревізії й арештовані. Тому, що на розправу не явилось двох обжалованих, а двом не доручено визнання, розправа відročено на день 28 жовтня.

Є це четверта з черги пластова розправа в тернопільському суді в цьому році.

ЗАБОРОНА НОШЕННЯ СОКІЛЬСЬКИХ ОДНОСТРОЙ.

В останніх часах розвизано багато сокільських та дугових товариств по селах різних повітів, а за ношення сокільських відзнак покрано адміністраційно дуже багато соколів. Щоби цю справу ношення сокільських відзнак і одностроїв поладити, старшина тернопільського сокола ввнесла в серпні подання до воєводського уряду в Тернополі за проханням о дозвіл ношення одностроїв на основі залучення візирів присланих з Львова. У відповідь на це прохання надішло писмо, в яким без подання причин забороняється носити сокільські однострої.

Заборона ця є тим характеристична, що в червні цього самого року, значить два місяці перед тим була у тернопільському воєводі делегація Сокола-Батька в справі припинення переслідування сокільських організацій. І тоді то воєвода заявив, що не бачить причини заборони ношення сокільських відзнак і одностроїв і обіцяв видати відповідну інструкцію для підчинених органів.

КОНФІСКАТА КОБЗАРЯ

Львівська поліція конфіскувала Кобзаря Т. Шевченка. І. ч. І-га, виданий для молоді наказом Наяк Т-на ім. Шевченка з похненням дир. Миколи Сабата. Видання обнимало 14 поем.

Отже Шевченко, якого твори розходяться по цілій Україні й який у Львові вийшов у кілька видань, дочекався по 90 літах конфіскації в Польщі.

ВІСТІ З ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

КРОВАВЕ ПОСОЛЬСКЕ ВІЧЕ.

Теперішні відношення шляхецько-фашистської Польщі до українського народу виявляється в словах "не позв'язим". Цим одним словом забороняється українцям організуватися в товариства, відбувати сходки, конференції, збори. Навіть посольські справоздавічі віча без подання причин одним словом "не позв'язим" закупається.

На неділю 8. вересня було заповіджене в місті Торговиці, дубенського повіту посольське віче. Мав здавати справоздавання з своєї діяльності посол Се-

нюк. Та в останній хвилі, колу до півтора-тисичного парселу мав промовити посол, польська влада віче заборонила. Сенюк хотів запротестувати проти такого брутального топтання підставових торожанських прав, та в той момент на пард кинулася поліція. Сенюк хотів запротестувати, але поліція помагала бити місцеві осадники. Одного вичевику, Ткачука Юхима, пробив багнетом польський жандарм і його в тяжкому стані відвезли до місцевого лікаря.

Того самого дня вночі погорів один місцевий осадник.

ЗА ПОХВАЛЮВАННЯ РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ—КРИМІНАЛ.

У Львові відбулася в понеділок, 23. вересня розправа перед трибуналом присяжних проти Михайла Когута, старшого з Урмани, повіт Бережани, обвинуваченого в головній зрадї, якої мав допуститися тим, що на віну партії працює 19. лютого в Бережанах вихваляював порядки й відносини на Радянській Україні, при чім протестував проти рішення ради амбасадорів, яким Східну Галичину признано Польщі. Після пересудування кількох прокураторських свідків засуджено Когута на основі вердикту лави присяжних на 8 місяців тяжкої тюрми.

Від коротких замикань.

Отже збільшилась електропровідність, електричний струм пройшов крізь розчин, закочував і зігнував усю роботу. Але що спричинилося до злотовувань? питає сам себе Гюк. Він міркував дуже просто. Коли ще не було поблизу станції бездротового телеграфу, посудина працювала, як слід. Після встановлення станції вона попусувалась. Значить, бездротова станція спричинялася до того. Але як? Він швидко відповів собі на це питання. Якщо електричний розряд мав силу аж за три тисячі миль за океаном, то, звичайно, за чотириста футів від бездротової станції цей розряд міг удіти на посудину.

Гюк тоді перестав над цим міркувати. Він тільки поладовив посудину й працював далі в гальвано-платистиці. Та потім, сидючи в тюрмі, він пригадав цей випадок, і в його голові блискавицею промайнула думка, яку це матиме вагу. У тюрмі він винайшов таємничу зброю, щоб помститися над усім світом. Його великий винахід, який амер разом із ним, полягав у тому, що він знав, як і куди скерувати цей електричний розряд. То була проблема бездротового телеграфу, ще й досі не розв'язана, але Еміль Гюк, сидючи в тюрмі розв'язав був її. Коли його звільнено, він свої висновки приклав до діла. Все було дуже просто: треба було належно скерувати силу, якою він володів, навести іскру на пороховий склад у форті, на військове судно, або на револювер. Надалі відстаді він міг не тільки спричинити вибухи порохів, але й підпалювати й зчиняти

пожежі. Зовсім випадково з вини його винахід велика пожежа в Бостоні, це він визнав перед судом, додавши, що то була йому приємна розгадка, отже він ніколи й не шкодував над цим.

Еміль Гюк викликав і жахливу німецько-американську війну, що вигубила щось із 800 тисяч осіб, поганувши нечисленну силу грошей. Певно, всі пам'ятають, що 1939 року через пікардський інцидент відносини між обома країнами стали напружені. Німеччина, хоча й скривджена, не бажала війни і на знак миру послала сім панцерників на чолі з кронпринцем, щоб скласти дружельбуну візиту Злученим Державам. Уночі 15. лютого сім панцерників кинули котув в Голсоні проти Нью Йорку. Тієї-ж ночі Еміль Гюк сам зі своїм апаратом теж вийшов баркасом. Баркаса (як потім доведено) він кулив у Рос-Тернер Компанії, а частини свого апарату, якого використовував цієї ночі, кулив на електричному заводі Коломбїя. Але тоді цього ніхто не знав. Знали тільки, що панцерники—через чотири хвилини один по одному висадилися у повітря. Десятьсто відсотків команди та офісерів загинуло разом із кронпринцем. Кілька років перед цим американського парцирника Мейн висадили в повітря у Гаванській гавані і негайно розпочалася війна з Іспанією, хоч ніхто докладно не знав, чи була тут яка змова, чи сліпа випадковість.

Не забувайте про пресовий фонд однієї української робітничої газети в Канаді — "Українських Робітничих Вістей"!

ЗБІРКА Оповідань ДЖЕКА ЛОНДОНА

ВОРОГ УСЬОМУ СВІТОВІ.

(Продовження)

Найдивовижнішим вчинком Глюка було вбивство португальського короля й королеви. Це трапилось у день їхнього шлюбу. Проти терористів ужито всіх заходів, шлях до собору огорожено подвійним ланцюгом війська, а карету оточувало двіста вершників. А враз трапилось щось дивовижне. Автоматичні рушниця вершників і піхоти з найближчих вулиць самі почали стріляти. У метушні дула рушниць, стріляючи повертались на всі боки. Сталося жахливе кровопролиття: коні, салдати, публіка, король з королевою були подірвані кулями, як решето. Та ще, жахові на додачу, в ріжних кінцях, у юрбі, яка товпилася за військом вибухнули бомби, що їх два терористи мали кинути при нагоді. Але-ж ніхто цього не знав. Страшенну паніку викликав вибух цих бомб і ще збільшив метушню; гадали, що це лише один епізод загальної атаки.

Всіх спантеличувало те, як військові поведілися зі своїми самотрістльними рушницями. Неможливо було припустити, щоб воно теж у змові було, а проте навкруги деждали сотні,

прошиті їхніми кулями, серед них король і королева. Але найбільше спантеличувало те, що сімдесят відсотків салдатів самі себе поранили, або повбивали. Дехто з окремих пояснював, що піхоті-то льонийні салдати відкрили вогонь проти зрадників, які наскочили на королівську карету. А проте ніхто з тих очевидців, що лишилися живі, не міг нічого певного сказати, хоч багатьох із них узяли на тортури. Вони уперто правили свого, а саме: що зовсім не торкалися до рушниць, а що вони самі стріляли. Хеміки підняли їх на сміх і сказали, що може якийсь там набій з новим бездимним порохом і вибухнув сам, але наймовірню й неможливо, щоб стільки рушниць зарозом ураж стріляли. Кінце-кінців, так і не з'ясувавши цього дивовижного випадку. На всьому світі думали, що все трапилось через елітну паніку нерозв'язаних латинців, пережаних вибухом двох бомб терористів; у зв'язку з цим, згадали комедну сутинку між російським флотом та англійськими рибальськими човнами, що трапилася багато років тому.

А Еміль Гюк хитрив собі й далі провадив своє. Він знав, у чім річ. Але як за це було догадатися іншому світові? Гюк випадково натрапив на таємницю в своїй колишній гальвано-платистиці майстерні на Телеграф Евеюно в Овкланді. Це трапилось тоді, як Турстонська Силова Компанія встановила біля його майстерні бездротову телеграфну станцію. Скоро після того його гальвано-платистична посуда попусувалася. Дослідивши, Гюк побачив, що в ній утворилось кілька невеличких злотовувань

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВІДУЙТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Я ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" — одиниць українських робітничих часописів в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: \$4.00 на рік, \$2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" — одиниць дієсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фармерства. Передплата: \$2.00 на рік, \$1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" — одиниць журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: \$1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"СВІТ МОЛОДІ" — одиниць журналу в українській мові для української роб.-фам. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 30 центів на рік.

Передплату на повищі часописи й журнали посилайте або на імя кожного часопису зокрема, або на імя й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N Ltd.

Cor. Pritchard & McGregor St., Winnipeg, Man.